

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ IR APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTĄ

2020 m. gruodžio 31 d. Nr. 4D-2020/2-1378
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje buvo gautas X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundas dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos bei Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – AAD) Vilniaus valdybos (toliau vadinama – VV) Vilniaus aplinkos apsaugos inspekcijos (toliau vadinama – Inspekcija) pareigūnų veiksmais galimai pažeistos teisės į tinkamą viešąjį administravimą.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. 2020 m. rugpjūčio 10 d. elektroniniu paštu savivaldybe@vilnius.lt ir <...> kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl naikinamos žaliosios infrastruktūros Vilniuje.

Kreipimesi Pareiškėja nurodė galimus pažeidimus, „aplaidžiai sužalojant želdinių alėjos šaknų sistemą Olimpiečių gatvėje“ (šios ir kitų citatų kalba nekeičiama), uždavė „klausimus, susijusius su atsakomybe dėl šios infrastruktūros tvarkymo ir pažeidimų“, pridėjo įvykio nuotraukas.

2.2. Analogiško turinio kreipimasis buvo pateiktas ir AAD elektroniniu paštu info@aad.am.lt.

2.3. Atsakymų į kreipimąsi per teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą negavo.

3. Pareiškėja prašo Seimo kontrolieriaus „įpareigoti Savivaldybės administraciją atsakyti į užduotus klausimus“ ir „imtis poveikio priemonių dėl pareigūnų aplaidaus požiūrio į savo darbą.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Pareiškėja 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipėsi el. paštu savivaldybe@vilnius.lt, el. paštu <...> ir el. paštu info@aad.am.lt, nurodydama:

„Sveiki,

norėčiau pranešti, kad rugpjūčio 8 dieną Olimpiečių gatvėje, vykdant naujo dviračių tako (?) darbus, pastebėjau barbariškai nukirstus ten augančių vešlių ir brandžių medžių alėjos šaknis. Šaknys pažeistos labai stipriai, tikėtina, jog medžiai nebeatsigaus ir po poros ar keletu metų bus nukirsti. Akivaizdu, kad žala neatitaisoma ir šioje vietoje palei taką jokie brandūs medžiai įleisti šaknų nebegalės.

Norėčiau sužinoti, kodėl dviračių takai šioje vietoje įrengti taip drastiškai ir pražūtingai nukertant ten augusių medžių šaknis? Ar tokio pobūdžio darbus Savivaldybei atliekančių įmonių darbuotojai yra apmokomi, kaip reikia saugoti ir tausoti aplink augančius želdinius? Jei taip, ar tokius mokymus rengia Savivaldybė? Kaip šiuos darbus vykdančios firmos darbuotojai, nukapoję medžio šaknis, bus nubausti? Kodėl dviračių takas tiesiamas vėl, jei jis čia jau buvo (prieš 8 metus užfiksuoti Google Maps vaizdai rodo, jog dviračių takas čia jau buvo, Google Maps nuoroda: https://www.google.com/maps/@54.6945059,25.3004477,3a,75y,173.9h,81.59t/data=!3m6!1e1!3m4!1su4IAQROwKor0sAf4C3UDXw!2e0!7i13312!8i6656?fbclid=IwAR2zKenwLVYzqugQkfkXcJ JbLLh2pB3b7YmB_F0wDU4hlQ4TtyZgX0FojvE), ypač, turint omeny tai, kad darbų vykdymo metu čia naikinami želdiniai? Kodėl taip nuosekliai (omeny turiu ne tik Olimpiečių, bet ir Verkių, Ozo, Kalvarijų, kitas Vilniaus gatves) vykdoma tokia miestiečiams žalinga želdinių ir susisiekimo infrastruktūros politika, ypač klimato kaitos akivaizdoje, kuomet ilgiausiomis gatvėmis pėstieji ir dviratininkai yra priversti keliauti saulės kaitroje?

Miestiečiai jau ne pirmą kartą pastebi, jog pastaruoju metu visame Vilniuje vyrauja tendencija atverti pėsčiųjų, dviratininkų takus taršiams, psichologinį diskomfortą bei nuovargį keliantiems triukšmingiems keliams ir nepalikti pavėsio ir natūralaus kondicionavimo galimybių. Ypač keista matyti Vilniuje jau ne vienoje gatvėje įrengiamus dviračių takus ten jau augančių vešlių medžių sąskaita.

Olimpiečių gatvės nuotraukas pridedu.

Prašau kuo skubiau imtis veiksmų, ištiriant šį atvejį, taip pat, atsakyti į užduotus klausimus.

Pagarbiai,

X.“

5. AAD VV Inspekcijos **2020 m. rugpjūčio 20 d.** rašte Nr. (18.1)-AD5-14003 Savivaldybės administracijai (kopiją teikiant Pareiškėjai) nurodyta:

„AAD VV Inspekcijoje 2020 m. rugpjūčio 10 d. gautas Pareiškėjos skundas (toliau – Skundas) dėl galimų želdinių pažeidimų, vykdamas dviračio tako rengimo Olimpiečių g. teritorijoje (toliau vadinama – Teritorija) Vilniuje.

Inspekcija atlikusi tyrimą, nustatė, kad Teritorijoje minėti darbai vykdomi pagal Savivaldybės administracijos išduotą Leidimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams Nr. A320-256/20(2.3.1.20-ŽEL) (toliau – Leidimas). Leidime nurodoma, kad vadovaujantis suderintu Neries krantinės, nuo Žirmūnų g. 1F iki Upytės g. 21, rekonstravimo projektu Nr. VP19.06-00-DP, leidžiama tvarkyti želdinius pagal želdynų ir želdinių inventorizacijos žiniaraštį, ir želdinių atsodinimą vykdyti pagal suderintą projektą.

Nustačius, kad želdiniai dėl galimai nekokybiškai atliktų darbų pradės džiūti ar nukentės jų sanitarinė būklė, darbus vykdžiusiai bendrovei, įstatymų nustatyta tvarka, bus pateikta pretenzija atlyginti aplinkai padarytą žalą.

Skunde dalis keliamų klausimų neskirti Inspekcijos kompetencijai, todėl skundo dalį tolimesniai nagrinėjimui persiunčiame Savivaldybės administracijai.

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

6. AAD VV informavo:

„[...] Pareiškėjos Skundas buvo gautas elektroniniu paštu 2020 m. rugpjūčio 10 d. Pažymime, kad AAD VV Inspekcija ištyrė Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. skundą ir apie tai 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-14003 Pareiškėją informavo. Pareiškėjos skundo vykdymas buvo pavestas AAD VV Inspekcijos vyriausiajam specialistui S. T. ir vyresniajam specialistui A. M.. Nagrinėjant Pareiškėjos skundą buvo panaudota Savivaldybės išduotame suderintame Neries krantinės nuo Žirmūnų g. 1F iki Upeš g. 21 rekonstravimo projekte Nr. VP19.06-00-DP ir 2020 m.

vasario 28 d. Savivaldybės administracijos išduotame leidime Elektroninio dokumento nuorašas saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams Nr. A320-256/20(2.3.1.20-ŽEL) pateikta informacija. Tiriant Skundą AAD VV Inspekcijos pareigūnai atliko Skunde nurodytos teritorijos patikrinimą vietoje ir surašė 2020 m. rugpjūčio 11 d. apžiūros aktą Nr. TVR6-172. Kadangi Skunde dalis keliamų klausimų nepriskirti AAD VV Inspekcijos kompetencijai, 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-14003, Skundo dalis tolimesniam nagrinėjimui buvo persiūsta Savivaldybės administracijai. Atsakydami į Rašto 5.5 pp. informuojame, kad skundai nagrinėjami vadovaujantis AAD direktoriaus 2018 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. AD1-176 patvirtinto „Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo“ reikalavimais. [...].“

7. El.paštu <...> Pareiškėjai **2020 m. gruodžio 14 d.** atsakyta elektroniniu paštu <...>, nurodant:

„Sveiki, gerb. Ieva,

Atsiprašau, kad neleistinai užsimetė Jūsų š. m. rugpjūčio mėnesį siųstas laiškas ir į jį laiku neatsakėme.

Norėčiau Jus nuraminti, kad sureagavome į Jūsų laišką ir patikrinę vietoje išsiaiškinome, kad žala šaknims nebuvo padaryta. Atsakant į Jūsų komentarą galima paminėti, kad kietų dangų riba numatoma toje pačioje vietoje, kur prieš tai buvo pėsčiųjų takas, t. y. buvusio vejos borto vieta sutampa su naujai formuojamo dviračių tako borto vieta. Esamas medžių šaknynas jau susiformavęs prie dabartinių augimo sąlygų, taigi nebuvo pažeistos maitinančios šaknys (nors nuotraukose, nukasus gruntą, matomas „vazono šaknų efektas“, kai prie sienelės prisispaudusios šaknys yra atidengiamos, tačiau tai nereiškia, kad jos buvo žalojamos). Papildomai prie dangos konstrukcijos montuojama geosintetinė membrana, nepralaidi šaknų praaugimui į konstrukciją. Taip pat stengiamės prisitaikyti prie esamų želdinių, todėl, lyginant su buvusiais techninio projekto sprendiniais, nepjaunamas nė vienas alėjoje esantis medis, o papildomai sodinama įvairių krūmų ir žolynų kompozicija.

Pastaruoju metu realizuojant projektus medžių išsaugojimui skiriame itin didelį dėmesį (pvz. buvo įkomponuotas gražus medis į konsolę su anga medžio kamienui; Takus, kurie priartėja prie esamų didelių medžių nuspręsta daryti iš natūralios, vandeniui laidžios, akmenų skaldos dangos (prieš tai buvo trinkelė danga) ir pan.).

Dėl dviračių tako – takas ir jo danga yra atnaujinami ir pagerinami, o tai, kad miestas tvarko ir plečia dviračių infrastruktūrą, manome, yra sveikintina ir skatintina.

Teiginys apie „gatvėje įrengiamus dviračių takus ten jau augančių vešlių medžių sąskaita“ yra gana abstraktus ir reikėtų nagrinėti konkrečius pavyzdžius. Prisipažįstame, kad kartais norint įrengti pvz.: magistralinį dviračių taką, kuriuo dviratininkai galėtų važiuoti saugiai ir be papildomų kliūčių, tenka atsisakyti kai kurių želdinių. Tačiau dažnesniu atveju kaip tik stengiamės net ir pačiose vėliausiose projekto įgyvendinimo stadijose išsaugoti maksimalų medžių kiekį (Rinktinės g. Apkasų g.). Žaliąsias zonas tarp transporto ir pėsčiųjų judėjimo gausinti krūmų/medžių juostomis (Naugarduko g. minėtos Apkasų, Rinktinės g., Kareivių g., Konstitucijos pr., Goštauto g.).

Jeigu turėtumėte siūlymų, kuriuose dviračių/pėsčiųjų kelių atkarpose reikėtų pagausinti želdinių – mielai lauktume Jūsų pastebėjimų.

Dar kart atsiprašydama už pamirštą parašyti atsakymą,

G. Č., Vyriausiojo miesto architekto skyriaus patarėja, Tel.: <...>.“

8. Savivaldybės administracija informavo:

„[...] asmenų kreipimaisi dėl galimai naikinamų želdynų mieste nagrinėjami vadovaujantis Savivaldybėje reglamentuota skundų ir raštų nagrinėjimo tvarka kaip asmenų kreipimaisi kitomis temomis. Asmenų kreipimaisi nagrinėjami vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 40-79 patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės veiklos dokumentų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamentu bei Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020

m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 40-190/20 patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės administracijos klientų aptarnavimo standartu.

[...] Pareiškėjos skunde nurodyti kreipimaisi buvo gauti ir užregistruoti Savivaldybės informacinėje sistemoje „@vilys“ 2020 m. rugpjūčio 10 d. (reg. Nr. A97-25155/20(3.3.2.13K-AD24)) elektroniniu adresu savivaldybe@vilnius.lt ir nukreipti nagrinėti į Savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyrių.

Priedame Pareiškėjai 2020 m. gruodžio 14 d. išsiųstą atsakymą į iškeltus nuogastavimus [...].

Prašymo nagrinėjimas perduotas nagrinėti Infrastruktūros skyriaus Projektavimo poskyrio vedėjui L.B.

[...] gautas Pareiškėjos skundas dėl želdynų naikinimo buvo nedelsiant perduotas vykstančių darbų valdytojui, o rangovams akcentuota, kad vykdant statybos darbus Olimpiečių gatvėje būtų skrupulingai laikomasi projekto reikalavimų ir maksimaliai saugomi esami medžiai. Vykstančių darbų vietoje buvo įsitikinta, kad Pareiškėjos nuogastavimai yra nepagrįsti, nes įrengiamų kietų dangų riba pagal projektą, numatoma toje pačioje vietoje, kur ir prieš tai buvęs pėsčiųjų takas, kitaip sakant, buvusio vejos borto vieta sutampa su naujai formuojamo dviračių tako borto vieta. Nustatyta, kad esamas medžių šaknynas jau yra susiformavęs prie esamų augimo sąlygų, todėl maitinančios medžių šaknys pažeistos nebuvo (nors nuotraukose, nukasus gruntą, matomas „vazono šaknų efektas“, kai prie sienelės prisispaudusios šaknys yra atidengiamos, tačiau tai nereiškia, kad jos yra ar buvo žalojamos). Papildomai prie dangos konstrukcijos montuojama geosintetinė membrana, nepralaidi šaknų praaugimui į konstrukciją.

Pažymėtina, kad pagal pradinį techninį projektą, Pareiškėjos skunde minimi medžiai turėjo būti pašalinti, tačiau atlikus projekto keitimą bei pritaikius aukščiau paminėtas apsaugos priemones, esamus želdinius pavyko išsaugoti bei papildomai pasodinti įvairių krūmų ir žolynų kompozicijas.

Kadangi želdinių naikinimo Olimpiečių gatvėje nebuvo (kaip tik buvo bandoma jų kuo daugiau išsaugoti), daugiau papildomų priemonių imtasi nebuvo, tik akcentuota rangovams vykdantiems darbus, kad būtų maksimaliai atidūs medžių augimo zonose.

[...]

Negalime patvirtinti teiginio, kad atsakymas į Pareiškėjos kreipimąsi buvo nepateiktas dėl atsakingų asmenų aplaidaus požiūrio į darbą. Pažymėtina, kad su Pareiškėjos skunde nurodyta informacija buvo nedelsiant supažindinti vykstančių darbų valdytojas, o rangovai perspėti, kad vykdant statybos darbus Olimpiečių gatvėje, būtų maksimaliai saugojami esami medžiai. Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjos skunde pateikti nuogastavimai dėl naikinamų želdynų, iš esmės nepasitvirtino, kadangi vykdomi darbai, kurių nuotraukas atsiuntė Pareiškėja, buvo susiję būtent su pastangomis išsaugoti esamus medžius, kuriuos pagal pradinį techninį projektą buvo planuojama pašalinti. Taigi, manome, kad šiuo atveju buvo imtasi visų, galimų veiksmų išsaugant esamus želdinius, tačiau apgailestaujame, kad nepasitvirtinus Pareiškėjos nuogastavimams, dėl didelio darbo krūvio ir gaunamų skundų kiekio, atsakymo Pareiškėjai nepateikėme laiku.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

9. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis:

„[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

10. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo:

4 straipsnis. Vietos savivaldos principai

„Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra:

[...]

6) *Savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.*

[...]

10) *veiklos skaidrumo*. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla turi būti aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems sudaromos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma; [...].“

6 straipsnis. Savarankiškosios savivaldybių funkcijos.

„Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos:

[...]

26) [...] savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną.“

11. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šis Įstatymas nustato aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdančias institucijas bei pareigūnus, jų teisinį statusą, veiklos teisinius pagrindus bei pagrindinius principus, veiklos organizavimą, reglamentuoja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės procesą.“

3 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės turinys

„Siekdamos užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai:

[...]

2) kontroliuoja, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja žemės, žemės gelmių, paviršinių ir požeminių vandenių, aplinkos oro, augalijos (įskaitant miškus), gyvūnijos (įskaitant žuvų išteklius) bei kitus gamtos išteklius;

[...]

4) kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys vykdo savo pareigą saugoti aplinką;

[...]

8) esant šiame Įstatyme numatytiems pagrindams, duoda fiziniams ir juridiniams asmenims privalomuosius nurodymus;

9) taiko aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemones – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemones;

10) nustatyta tvarka įvertina aplinkos apsaugos įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimais padarytą žalą aplinkai ir teikia ieškinius dėl jos atlyginimo. [...].“

12. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo:

20 straipsnis. Želdynų ir želdinių apsauga

„[...]

5. Želdinių apsaugą vykdant statybos darbus reglamentuoja Aplinkos ministerijos nustatytos Želdinių apsaugos vykdant statybos darbus taisyklės.“

13. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjos kreipimosi 2020 m. rugpjūčio 10 d. gavimo Savivaldybės administracijoje metu:

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

„1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, jei šios asociacijos įsteigtos bendrojo intereso poreikiams, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio, tenkinti (toliau – šių subjektų asociacijos), nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, informaciją, nurodytą šio įstatymo 5 straipsnyje, ir dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (toliau – viešoji funkcija), įgyvendinimo priemones ir tvarką.“

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. *Dokumentas* – institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registru pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis.

[...]

3. *Dokumento skelbimas* – dokumento viešas perdavimas, įskaitant jo padarymą viešai prieinamo, kad pareiškėjas ar jo atstovas galėtų jį pasiekti pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

4. *Dokumento teikimas* – dokumento atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant jį prieinamą pareiškėjui ar jo atstovui jų prašymu.

5. *Informacija* – žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas.“

15 straipsnis. Atsisakymas pateikti dokumentus

„1. **Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu:**

- 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti;
- 2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis;
- 3) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų specialiai adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti dokumentus ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis;
- 4) šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paprašius patikslinti ir (ar) papildyti prašymą, pareiškėjas jo nepatikslinka arba patikslinto prašymo turinys yra nekonkretus;
- 5) institucija prašomų dokumentų tvarkymą nutraukė pasikeitus institucijos funkcijoms;
- 6) nėra galimybės nustatyti pareiškėjo tapatumo;
- 7) pareiškėjas kreipiasi dėl dokumentų, kurių teikimui šio įstatymo nuostatos netaikomos šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

2. Jeigu institucija nustato šio straipsnio 1 dalyje nurodytus atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui pagrindus, ji per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priima sprendimą dėl atsisakymo pateikti dokumentus pareiškėjui. Nustačiusi, kad yra pagrindas atsisakyti pateikti jam dokumentus, institucija kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai privalo pranešti pareiškėjui, nurodyti teisinį pagrindą ir informuoti apie šio sprendimo apskundimo tvarką. [...].“

14. **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo** nuostatos, galiojusios Pareiškėjos kreipimosi 2020 m. rugpjūčio 10 d. gavimo Savivaldybės administracijoje metu:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje.“

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

[...]

14. *Prašymas* – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. [...].“

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

[...]

13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...].“

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė.“

15. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„1. Šio Įstatymo tikslas – sudaryti teisinį pagrindą:

1) dokumentams efektyviai valdyti, kad būtų pagrįstas juridinių asmenų veiklos skaidrumas ir atskaitingumas bei užtikrinami susijusių asmenų teisėti interesai;

2) galimybei prieiti prie valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos dokumentų, kad būtų įgyvendinta piliečių ir kitų asmenų teisė ieškoti, gauti ir skleisti informaciją, taip skatinant šių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos veiksmingumą ir teisėtumą, stiprinant visuomenės pasitikėjimą jomis; [...].“

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

„[...]

5. *Dokumentas* – Lietuvos Respublikoje ar užsienio valstybėje įsteigto juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio (toliau – juridinis asmuo) ar fizinio asmens veiklos procese užfiksuota informacija, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos.

[...]

15. *Oficialusis dokumentas* – valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens sudarytas, patvirtintas ar gautas dokumentas, įtrauktas į apskaitą.

16. *Oficialusis elektroninis dokumentas* – Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens informacinių technologijų priemonėmis sudarytas, patvirtintas ar gautas elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu ir įtrauktas į apskaitą. [...].“

10 straipsnis. Dokumentų valdymo organizavimas

„1. Valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentai turi būti efektyviai valdomi ir prieinami jos pačios ir kitų asmenų poreikiams tenkinti, apsaugoti nuo sugadinimo, praradimo, neteisėto naudojimo, pakeitimo, sunaikinimo. Už valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentų valdymo organizavimą teisės norminių aktų nustatyta tvarka atsako tos institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas ar kitas tos institucijos, įstaigos ar įmonės įgaliotas asmuo (toliau – vadovas).“

11 straipsnis. Dokumentų rengimas, tvarkymas, apskaita

„1. Dokumentai turi būti rengiami laikantis teisės norminiuose aktuose atitinkamiems dokumentams nustatytų reikalavimų.

2. Valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių vykdamas teisės norminių aktų nustatytus įgaliojimus ir veiklą sudaryti ir gauti dokumentai turi būti užregistruoti dokumentų registruose arba nurodytuose naudojamuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose, susisteminti pagal institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentacijos planą, sutvarkyti ir įtraukti į apskaitą.

[...]

4. Dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos bendruosius reikalavimus nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.“

16. **Dokumentų rengimo taisyklės**, patvirtintos Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117:

„1. Dokumentų rengimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, valstybės įgaliotų asmenų (toliau – įstaigos) dokumentų rengimo bendruosius reikalavimus.

4. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

[...]

4.4. *Dokumento sudarytojas* – įstaiga, jos administracijos padalinys, kolegialus vienetas, įstaigos vadovas ar kitas teisės aktų nustatytais įgaliojimais sudaryti dokumentus turintis asmuo.

4.5. *Dokumento turinys* – dokumente užfiksuotos informacijos visuma.

4.6. *Metaduomenys* – duomenys apie dokumentą, jo valdymą ir naudojimą.

[...]

6. Dokumento struktūrą sudaro šie pagrindiniai elementai: tekstas arba vaizdas ir (ar) garsas, metaduomenys, autentiškumo ir vientisumo patvirtinimo duomenys.

7. Dokumento struktūros elementai, nurodyti šių taisyklių 6 punkte, yra privalomi ir dokumente užfiksuojami atsižvelgiant į pasirinktą ar nustatytą dokumento formą:

7.1. popieriniame dokumente visi dokumento struktūros elementai užfiksuojami dokumento turinyje;

7.2. elektroniniame dokumente tekstas užfiksuojamas turinyje, o kiti dokumento struktūros elementai gali būti užfiksuojami turinyje arba naudojamos informacinės sistemos ar kitomis informacinių ryšių technologijų priemonėmis;

[...]

10. Pagrindiniai dokumento metaduomenys yra šie:

10.1. dokumento sudarytojo pavadinimas;

10.2. dokumento pavadinimas;

10.3. dokumento data;

10.4. dokumento registracijos numeris;

10.5. gavėjas (jei dokumentas siunčiamas);

10.6. dokumento sudarytojo duomenys (jei dokumentas siunčiamas). [...].“

17. **Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės**:

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose (toliau – institucijos).[...]

[...]

23. Prašymai ir skundai, pateikti tiesiogiai ar gauti vieno langelio asmenų aptarnavimo padalinyje, atsiųsti paštu ar elektroninėmis priemonėmis, turi būti užregistruojami atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

[...]

25. **Prašymai**, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų.

26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. **Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo**

įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.

[...]

35. Atsakymai į prašymus parengiami **atsižvelgiant į jo turinį:**

[...]

35.2. *į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją* atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. *į prašymą priimti administracinį sprendimą* – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. *į kitus prašymus* – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. [...].“

Vietos savivaldos institucijų teisės aktai

18. Vilniaus miesto savivaldybės veiklos dokumentų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamentas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2014 m. kovo 20 d. įsakymu Nr. 40-79:

„1. Vilniaus miesto savivaldybės veiklos dokumentų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato dokumentų rengimo, tvarkymo, apskaitos, saugojimo ir interesantų aptarnavimo raštu, elektroniniu paštu, telefonu ir jiems apsilankius Vilniaus miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) tvarką, kad būtų:

1.1. pagrįstas Savivaldybės veiklos skaidrumas ir atskaitingumas bei užtikrinami susijusių asmenų teisėti interesai;

1.2. sudaryta galimybė prieiti prie Savivaldybės institucijų, Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės struktūrinių padalinių veiklos dokumentų, kad būtų įgyvendinta piliečių ir kitų asmenų teisė ieškoti, gauti ir skleisti informaciją, taip pat skatinamas Savivaldybės institucijų, Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių bei filialų (seniūnijų) (toliau – Savivaldybės padalinys) veiklos veiksmingumas ir teisėtumas, stiprinant visuomenės pasitikėjimą jais;

[...]

92. Savivaldybėje gautus paštu, kurjerių paštu, elektroniniu paštu, faksu, taip pat piliečių ir kitų asmenų atneštus dokumentus (raštus, prašymus, pareiškimus, skundus) (toliau – gauti dokumentai) priima Interesantų aptarnavimo skyriaus darbuotojai pagal darbo vietoms priskirtas funkcijas.

[...]

97. Gautų dokumentų registravimas:

97.1. gauti dokumentai registruojami šio Reglamento nustatyta tvarka [IVS „@vilys“](#) ir tvarkomi [Dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-117](#), nustatyta tvarka.

[...]

97.5. atsakymus į gautus dokumentus registruoja Interesantų aptarnavimo skyriaus specialistai pagal darbo vietai priskirtas funkcijas arba kitų Savivaldybės struktūrinių padalinių darbuotojai, kuriems yra suteikta dokumentų registratoriaus teisė; [...].

[...]

124. Savivaldybės siunčiamieji dokumentai registruojami po to, kai jie pasirašomi.

[...]

131. Atsakymai į elektroniniu paštu gautus dokumentus siunčiami tik elektroninio ryšio priemonėmis (jeigu kiti Lietuvos Respublikos norminiai teisės aktai nenustato kito teisinio reguliavimo). [...].“

19. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi** nepiktnaudžiauti jiems nustatytais galiomis, **nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat **teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...]“

Tyrimo išvados

20. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos, išskiriant šias dalis:

20.1. dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi Savivaldybės administracijoje;

20.2. dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi AAD VV Inspekcijoje.

Dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi Savivaldybės administracijoje

21. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

21.1. Šios skundo dalies objektas – Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai, netinkamai nagrinėjant Pareiškėjos kreipimusis.

21.2. Pareiškėja 2020 m. rugpjūčio 10 d. pateikė Savivaldybės administracijai kreipimąsi elektroniniu paštu (žr. pažymos 4 punktą), pranešdama apie galimus brandžių medžių šaknų sužalojimus, vykdant dviračių tako įrengimo Olimpiečių gatvėje darbus. Pareiškėja prašė Savivaldybės administracijos kuo skubiau imtis veiksmų iširti nurodytas aplinkybes, bei pateikti informaciją į konkrečius klausimus, susijusius su želdinius nurodytoje vietoje sužalojusiu asmenų atsakomybe, dviračių tako nurodytoje vietoje tiesimo poreikiu (pažymėjo, kad jau prieš 8 metus dviračių takas nurodytoje vietoje buvo). Pareiškėja prašė paaiškinti, kodėl Olimpiečių, Verkių, Ozo, Kalvarijų, kitose ilgiausiose Vilniaus miesto gatvėse pėsčiųjų dviratininkų takai nuosekliai plečiami „brandžių medžių sąskaita“.

21.3. Savivaldybė yra atsakinga už savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsaugą, tvarkymą ir kūrimą, inventorizaciją, apskaitą (žr. pažymos 10 punktą).

21.4. Savivaldybės administracijos pateiktais duomenimis, Pareiškėjos skunde nurodyti kreipimaisi buvo gauti ir užregistruoti Savivaldybės informacinėje sistemoje „@vilys“ 2020 m. rugpjūčio 10 d. (reg. Nr. A97-25155/20(3.3.2.13K-AD24)) elektroniniu adresu savivaldybe@vilnius.lt ir nukreipti nagrinėti į Savivaldybės administracijos Infrastruktūros skyrių (žr. pažymos 8 punktą).

Į Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipimąsi atsakyta Savivaldybės administracijos Vyriausiojo miesto architekto skyriaus patarėjos G. Č. 2020 m. gruodžio 14 d. elektroniniu laišku (žr. pažymos 5 punktą). Pareiškėja buvo informuota, kad žala medžių šaknims nebuvo padaryta. Paaiškinta, kad nebuvo pjaunamas nei vienas medis. Rašte nurodyta, kad realizuojant projektus, medžių išsaugojimui skiriamas itin didelis dėmesys. Pareiškėjai rekomenduota teikti pasiūlymus, kurių dviračių takų atkarpose reikėtų pagausinti želdinių.

21.5. Pagal teisinį reglamentavimą, kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra

nustatyta pareiga priimti prašymus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus. Įstatymų leidėjas įpareigoja pareiškėjui pateikti prašymo turinį atitinkančią informaciją (žr. pažymos 17 punktą).

Į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (žr. pažymos 13 punktą) nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, reikalauja į prašymą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi, vertinant prašymo turinį (žr. pažymos 10 punktą).

Veiklos skaidrumo principas įpareigoja savivaldybės institucijas, kad jų veikla būtų aiški ir suprantama savivaldybės gyventojams, kurie tuo domisi, jiems būtų sudarytos sąlygos gauti paaiškinimus, kas ir kodėl daroma (žr. pažymos 10 punktą).

Savivaldybės institucijų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti teisės aktų reikalavimais (žr. pažymos 10 punktą).

Savivaldybių institucijų dokumentų rengimo reikalavimai nustatyti Dokumentų rengimo taisyklėse (žr. pažymos 16 punktą).

21.5. Pareiškėjos kreipimasis vertintinas ir kaip pranešimas apie galimą teisės aktų pažeidimą, ir kaip prašymas suteikti informaciją konkrečiais klausimais (žr. pažymos 17 punktą).

21.6. Atsakymas į Pareiškėjos kreipimąsi pateiktas, tik praėjus keturiems mėnesiams nuo Pareiškėjos kreipimosi gavimo Savivaldybės administracijoje, pažeidžiant Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse nustatytą 20 darbo dienų terminą (žr. pažymos 17 punktą). Tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių Pareiškėjos informavimą apie objektyviomis priežastimis pagrįstą prašymo nagrinėjimo termino teisės aktų nustatyta tvarka pratęsimą.

21.7. Savivaldybės administracijos patarėjos elektroninis laiškas, kuriuo atsakyta į Pareiškėjos kreipimąsi, nėra pagrįstas teisės aktų nuostatomis, objektyviais duomenimis (iš laiško neaišku, kada buvo atliktas patikrinimas, kokiais teisės aktais ir dokumentais vadovaujantis, padaryta išvada dėl teisės aktų pažeidimų nebuvimo).

21.8. Atsakyme Pareiškėjai nebuvo suteikta informacija dėl dviračių tako Olimpiečių gatvėje tiesimo poreikio (Pareiškėja atkreipė dėmesį į tai, kad jau prieš 8 metus dviračių takas nurodytoje vietoje buvo, ir klausė, kodėl dviračių takas tiesiamas vėl).

21.9. Dėl Savivaldybės administracijos pozicijos, kad gavus kreipimąsi iškart buvo imtasi konkrečių veiksmų patikrinti Pareiškėjos nurodytą informaciją (žr. pažymos 8 punktą), pažymėtina, kad konkrečių veiksmų atlikimas nenuneigia atsakingo asmens pareigos atsakymą į asmens prašymą pateikti teisės aktų nustatyta tvarka, terminais ir forma (žr. pažymos 15–16 punktus). Tik laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų, gali būti užtikrinamas atsakingo valdymo, teisėtumo, institucijos veiklos skaidrumo principų įgyvendinimas.

22. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 13 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 9 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

23. Apibendrinant, **darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog Savivaldybės administracijoje gautas Pareiškėjos kreipimasis buvo išnagrinėtas, laikantis teisės aktų reikalavimų** (žr. pažymos 21 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad buvo pažeistas teisėtumo ir atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 9-10 ir 19 punktus) bei **Pareiškėjos teisė gauti informaciją** (žr. pažymos 13 punktą) **ir teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 14 punktą). Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta**.

24. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tikslinga Vilniaus miesto savivaldybės administracijos**

direktoriui rekomenduoti:

24.1. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 21 punktą) pašalinimą, raštu pateikiant teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į Savivaldybės administracijoje gautą Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą);

24.2. užtikrinti, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje būtų laikomasi Viešojo administravimo įstatymo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių reikalavimų į prašymą pateikti teisės aktų nuostatomis ir objektyviais duomenimis pagrįstą išsamų teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, atsižvelgiant į prašymo turinį (žr. pažymos 14-18 punktus).

***Dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi
AAD VV Inspekcijoje***

25. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje nagrinėjamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

25.1. Šios skundo dalies objektas – AAD VV Inspekcijos pareigūnų veiksmai, netinkamai nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi.

25.2. AAD VV Inspekcijoje 2020 m. rugpjūčio 10 d. buvo gautas Pareiškėjos elektroniniu laišku pateiktas kreipimasis dėl brandžių medžių šaknų nukirtimo, vykdančio naujo dviračių tako Olimpiečių gatvėje įrengimo darbus (žr. pažymos 4 punktą).

25.3. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatyme nustatyta, kad aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę atliekančios institucijos kontroliuoja, ar teisėtai, laikantis įstatymų ir kitų teisės aktų, fiziniai ir juridiniai asmenys naudoja gamtos išteklius (įskaitant ir augaliją), kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys vykdo savo pareigą saugoti aplinką, esant šiame įstatyme numatytiems pagrindams, duoda fiziniams ir juridiniams asmenims privalomuosius nurodymus, taiko aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams nustatytas teisinio poveikio priemones, nustatyta tvarka įvertina aplinkos apsaugos įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimais padarytą žalą aplinkai ir teikia ieškinius dėl jos atlyginimo (žr. pažymos 11 punktą).

25.4. AAD VV Inspekcijos pateiktais duomenimis, į Pareiškėjos kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą) atsakyta AAD VV Inspekcijos 2020 m. rugpjūčio 20 d. raštu (žr. pažymos 5 punktą). Rašte nurodyta, kad darbai vykdomi pagal Savivaldybės administracijos išduotą Leidimą.

AAD VV Inspekcija rašte paaiškino, kad nustačius želdinių dėl galimai nekokybiškai atliktų darbų džiūvimą ar jų sanitarinės būklės pasikeitimą, darbus vykdžiusiai bendrovei bus pateikta pretenzija atlyginti aplinkai padarytą žalą. Rašte nurodyta AAD VV Inspekcijos atsakymo ginčijimo galimybė ir tvarka.

25.5. Viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti teisės aktų reikalavimais. **Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, įpareigoja į prašymą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi, vertinant prašymo turinį** (žr. pažymos 14 punktą).

25.6. Iš AAD VV Inspekcijos Rašto turinio neaišku, ar dviračių tako Olimpiečių gatvėje įrengimo metu buvo pažeista brandžių medžių šaknų sistema; ar buvo atliktas nurodytų teiginių dėl galimų želdinių pažeidimų patikrinimas vietoje, kada, kokiais teisės aktais vadovaujantis buvo atliktas patikrinimas, ar buvo fiksuotas patikrinimo atlikimas dokumentuose, kas nustatyta patikrinimo metu, kokie sprendimai priimti; kurie Pareiškėjos kreipimesi nurodyti klausimai nėra priskirti AAD VV Inspekcijos kompetencijai.

25.7. AAD VV Inspekcijos Rašte nurodytas teiginys, kad nustačius aplinkai padarytą žalą dėl galimai nekokybiškai atliktų darbų, bus pateikta pretenzija dėl jos atlyginimo, neaišku, ar bus sprendžiamas klausimas dėl žalos nustatymo.

26. Apibendrinant, **darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog AAD VV Inspekcijoje**

gautas Pareiškėjos kreipimasis buvo išnagrinėtas, laikantis teisės aktų reikalavimų (žr. pažymos 25 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad buvo pažeistas teisėtumo, objektyvumo ir atsakingo valdymo principai** (žr. pažymos 9, 14 ir 19 punktus) bei **teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 14 punktą). Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

27. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktoriui:

27.1. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 25 punktą) pašalinimą, raštu pateikiant teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į AAD VV Inspekcijoje gautą Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą);

27.2. užtikrinti, kad AAD VV Inspekcijoje būtų laikomasi Viešojo administravimo įstatymo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių reikalavimų į prašymą pateikti teisės aktų nuostatomis ir objektyviais duomenimis pagrįstą išsamų teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, atsižvelgiant į prašymo turinį (žr. pažymos 14–18 punktus).

SEIMO KONTROLIERIŲ SPRENDIMAI

28. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Milda Vainiutė nusprendžia:**

X skundo dalį dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi Savivaldybės administracijoje, pripažinti pagrįsta.

29. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Augustinas Normantas nusprendžia:**

X skundo dalį dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo, nagrinėjant Pareiškėjos kreipimąsi AAD VV Inspekcijoje, pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIŲ REKOMENDACIJOS

30. Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriai rekomenduoja:**

30.1. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

30.1.1. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 21 punktą) pašalinimą, raštu pateikiant teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į Savivaldybės administracijoje gautą Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą);

30.1.2. užtikrinti, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje būtų laikomasi Viešojo administravimo įstatymo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių reikalavimų į prašymą pateikti teisės aktų nuostatomis ir objektyviais duomenimis pagrįstą išsamų teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, atsižvelgiant į prašymo turinį (žr. pažymos 14–18 punktus).

30.2. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos direktoriui:

30.2.1. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 25 punktą) pašalinimą, raštu pateikiant teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į AAD VV Inspekcijoje gautą Pareiškėjos 2020 m. rugpjūčio 10 d. kreipimąsi (žr. pažymos 4 punktą);

30.2.2. užtikrinti, kad AAD VV Inspekcijoje būtų laikomasi Viešojo administravimo įstatymo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių reikalavimų į prašymą pateikti teisės aktų nuostatomis ir objektyviais duomenimis pagrįstą išsamų teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą, atsižvelgiant į prašymo turinį (žr. pažymos 14–

18 punktus).

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė